

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงมณีชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๕๖

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลแพ่งสงฆ์คำโต้แย้งของจำเลยคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ข. ๑๕๗๖๗/๒๕๕๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ เรื่อง พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐

กรณีสืบเนื่องมาจาก เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ฟ้อง บริษัท มิวเร็กซ์ จำกัด นายสุริยะ อุบัติศฤงค์ นายเจริญ อุบัติศฤงค์ นายยาสิทธิ์ มิวระ นางสาวทวิศรี อุบัติศฤงค์ และบริษัท บลูแคนยอนพรอพเพอร์ตี้ จำกัด จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ตามลำดับ ขอให้ชำระหนี้ตามสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี ขาดคดตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน บังคับ จำนองรวมเป็นเงิน ๒,๕๕๕,๕๕๓,๕๗๓.๑๕ บาท ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ข. ๑๕๗๖๗/๒๕๕๑ ของศาลแพ่ง

ในระหว่างพิจารณาโจทก์ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลาง เพื่อขอฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการได้ และต่อมาวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ศาลแพ่งมีคำสั่งว่า เนื่องจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ แล้ว ทำให้ศาลต้องงดการพิจารณาคดีในส่วนของจำเลยที่ ๑ ไว้ก่อน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) จึงให้จำหน่ายคดีชั่วคราวสำหรับ จำเลยที่ ๑ เสีย ส่วนจำเลยอื่นเนื่องจากโจทก์ประสงค์จะดำเนินคดีต่อไป จึงอนุญาตให้เลื่อนไปนัดสืบพยานโจทก์ต่อ

จำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ร้อง” เห็นว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ใช้บังคับไม่ได้โดยกล่าวอ้างว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ซึ่งมีความหมายว่าลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน ซึ่งต้องรับผิดชอบ

ในมูลหนี้เดียวกันและในคดีเดียวกันย่อมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอกันในกฎหมาย และต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน แต่บทบัญญัติของมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) บัญญัติให้ศาลงดการพิจารณาคดีในส่วนของลูกหนี้ แต่ไม่ได้ให้งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกัน ย่อมถือไม่ได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวของกฎหมายให้ความเสมอกันในระหว่างลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน กับถือไม่ได้ด้วยว่าบทบัญญัติดังกล่าวให้ความคุ้มครองลูกหนี้และผู้ค้ำประกันเท่าเทียมกัน บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และทำให้เกิดผลกระทบในทางที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบกฎหมายและสิทธิของบุคคล ผู้ค้ำประกันเป็นเพียงบุคคลที่สมัครใจเข้ารับผิดชอบชดใช้เงินแทนเพื่อลูกหนี้ที่ตนค้ำประกันในจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่ต่อเจ้าหนี้แต่ไม่เกินวงเงินค้ำประกัน หากการพิจารณาคดีในส่วนของลูกหนี้ต้องงดไป โดยที่ไม่งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันด้วย ผู้ค้ำประกันก็จะต้องชดใช้หนี้ที่ตนค้ำประกันตามคำพิพากษาทั้งๆ ที่ลูกหนี้ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบต่อเจ้าหนี้โดยตรง โดยต้องรับผิดชอบชดใช้ แม้จะอ้างว่าผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมก็ตาม ความเป็นหนี้อยู่จริงและจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่ต่อเจ้าหนี้ว่ามีอยู่จำนวนเท่าใดก็ต้องได้รับการพิจารณาก่อน แต่เมื่อการพิจารณาคดีในส่วนของลูกหนี้งดไปโดยที่ไม่งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันด้วย ผู้ค้ำประกันก็จะกลับกลายมาเป็นผู้รับผิดชอบก่อนที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบ เมื่อการพิจารณาคดีในส่วนของลูกหนี้ถูกงดไปโดยไม่งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันด้วย ศาลก็จะพิพากษาให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ โดยที่ไม่วินิจฉัยให้ลูกหนี้ชำระหนี้ด้วย ซึ่งผู้ค้ำประกันอาจต้องรับผิดชอบยิ่งไปกว่าลูกหนี้ชั้นต้นที่ขอฟื้นฟูกิจการ ผู้ค้ำประกันที่ได้ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้แทนลูกหนี้ไปตามคำพิพากษาย่อมมีสิทธิไต่เบี่ยเอาเงินคืนได้จากลูกหนี้ แต่เมื่อลูกหนี้อยู่ในระหว่างการฟื้นฟูกิจการ และพ้นกำหนดขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ผู้ค้ำประกันก็จะไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้เอาจากลูกหนี้ได้ ผลร้ายก็จะตกแก่ผู้ค้ำประกัน

ผู้ร้องเห็นว่า มาตรา ๓๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้” ความเป็นลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน ถือว่าเป็นความแตกต่างในเรื่อง “สถานะของบุคคล” ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ เมื่อบทบัญญัติของมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ของพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มิได้บัญญัติให้งดการพิจารณาในส่วนของผู้ค้ำประกัน ในคดีเดียวกันอันเกิดจาก

มูลหนี้เดียวกัน ย่อมถือได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ เพราะบุคคลหนึ่งในสถานะที่เป็นลูกหนี้ได้รับการปฏิบัติโดยการงดการพิจารณาในคดีที่ตนถูกฟ้อง แต่อีกบุคคลหนึ่งในสถานะที่เป็นผู้ค้ำประกันในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกันไม่ได้รับการปฏิบัติโดยการงดการพิจารณาคดีในทำนองเดียวกัน การปฏิบัติที่ไม่เสมอภาคกันนี้ต้องห้ามตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ของพระราชบัญญัติล้มละลายฯ จึงต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพราะขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ วรรคสาม จึงจะนำมาใช้บังคับมิได้

ศาลแพ่งมีคำสั่งว่า จำเลยที่ ๒, ๔ และ ๕ โต้แย้งว่าพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงมีคำสั่งให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และแจ้งให้สำนักงานศาลยุติธรรมนำส่งคำร้องของจำเลยเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำร้องดังกล่าวมาตามหนังสือที่ ศย ๐๑๖/๐๓๕๓๘ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และให้แจ้งสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อแจ้งศาลแพ่งทราบ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้แถลงด้วยวาจาจากก่อนลงมติ และลงมติโดยปรากฏผลการลงมติดังนี้

- ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายปรีชา เถลิมนวิชัย นายพันธ์ จันทรปาน นายมงคล สระภู่าน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุธี สุทธิสมบุญรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโซ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

- ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ คน คือ นายอมร รักษาสัตย์ วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

- ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๓ คน คือ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา และนางเสาวนีย์ อัสวโรจน์ วินิจฉัยว่า กรณีตามคำร้องไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ผู้ทำคำวินิจฉัยได้ลงมติเป็นเสียงข้างมากกว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม จึงทำคำวินิจฉัยส่วนตนดังต่อไปนี้

คดีนี้ปรากฏตามคำร้องที่ศาลแพ่งส่งมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่าคดีเดิมยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง โดยศาลแพ่งมีคำสั่งจำหน่ายคดีเฉพาะคดีของจำเลยที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) เพราะศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยอื่น ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันและเป็นผู้ร้องคดีนี้ ศาลแพ่งมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาสืบพยานโจทก์ต่อไปตามคำสั่งของโจทก์เฉพาะคดีของผู้ร้องจึงอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลแพ่ง

การที่ผู้ร้องอ้างว่า มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม นั้น

มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐/๑๓ และมาตรา ๕๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดี หรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

(๑)

(๒)

(๓)

(๔) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้ อาจต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตศาลชำระคดี ถ้ามูลแห่งนั้นนั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตศาลชำระคดีไว้ก่อนแล้วให้คงการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

สำหรับกรณีของผู้ค้ำประกัน บทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) และกรณีตามคำร้องคือ มาตรา ๕๐/๖๐ มาตรา ๕๐/๒๓ และมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ กับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ว่าด้วยหนี้

มาตรา ๕๐/๖๐ บัญญัติว่า แผนซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้วผู้กมดเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ และเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๐/๒๗

คำสั่งของศาลซึ่งเห็นชอบด้วยแผนไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้หรือผู้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกันหรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ในหนี้ที่มีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และไม่มีผลให้บุคคลเช่นว่านั้นต้องรับผิดชอบในหนี้ที่ก่อขึ้นตามแผนตั้งแต่วันดังกล่าว เว้นแต่บุคคลเช่นว่านั้นจะยินยอมโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือด้วย

มาตรา ๕๐/๒๗ บัญญัติว่า เจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีหรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

ผู้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๑๐๑ อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบียดในเวลาภายหลังได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า ถ้าลูกหนี้ร่วมบางคนถูกพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ร่วมคนอื่นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบียดในเวลาภายหลังได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

บทบัญญัติในวรรคก่อนให้ใช้บังคับแก่ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันร่วม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกันนี้โดยอนุโลม

บทบัญญัติในพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ทั้งสามมาตราดังกล่าวประกอบบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยค้ำประกันในลักษณะ ๑๑ หมวด ๑ ได้แสดงให้เห็นถึงสิทธิและหน้าที่อันเป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ค้ำประกัน โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยค้ำประกันมาตรา ๖๕๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “อันว่าค้ำประกันนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ค้ำประกัน ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่ง เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้”

ตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ว่าด้วยหนี้ เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ และลูกหนี้ละเลยไม่ชำระหนี้ตามมาตรา ๒๐๓ ส่วนลูกหนี้ย่อมมีหน้าที่ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ตามกำหนดเวลาและตามเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าว

ส่วนการฟ้องคดีให้ลูกหนี้และผู้ค้ำประกันชำระหนี้ มาตรา ๖๘๖ บัญญัติว่า “ลูกหนี้ผิดนัดลงเมื่อใด ท่านว่าเจ้าหนี้ชอบที่จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้แต่นั้น”

มีหลักในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้ ว่า การที่ลูกหนี้ผิดนัดมีผลในเรื่องความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่เจ้าหนี้ ตามมาตรา ๒๑๖ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๒๕ แต่สิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้นั้น แม้เป็นหนี้ที่ไม่มีกำหนดเวลาเจ้าหนี้ก็เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้โดยพลันตามมาตรา ๒๐๓ และเพียงแต่ลูกหนี้ละเลยไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้ก็ฟ้องต่อศาลได้ตามมาตรา ๒๑๓ ซึ่งคงถือได้ว่าการโต้แย้งสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕๕ แล้ว ไม่จำเป็นต้องผิดนัดจึงจะฟ้องได้ แต่การผิดนัดย่อมเป็นเหตุให้ฟ้องได้อย่างหนึ่งโดยไม่ต้องสงสัย สำหรับผู้ค้ำประกันกฎหมายถือเอาเรื่องผิดนัดของลูกหนี้เป็นข้อสำคัญ ถ้าลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ฟ้องได้ทั้งลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ค้ำประกันผิดนัดหรือไม่ ซึ่งถือเป็นสิทธิของเจ้าหนี้ที่ฟ้องจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้เมื่อลูกหนี้ผิดนัด

ส่วนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มีข้อควรพิจารณาดังนี้

การฟื้นฟูกิจการในคดีล้มละลายมีขึ้นเพื่อประโยชน์แก่กิจการของลูกหนี้ให้สามารถดำเนินต่อไปได้ และเพื่อให้การฟื้นฟูกิจการดำเนินไปโดยสะดวกและบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงได้มีการบัญญัติหลักการเพื่อจำกัดสิทธิของเจ้าหนี้และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ นับตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เป็นต้นไป ตามมาตรา ๕๐/๑๒ ที่บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐/๑๓ และมาตรา ๕๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

(๑) ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

.....
.....

(๔) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้ อาจต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาล

มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตไต่ตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

.....”

มาตรการนี้เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการฟื้นฟูกิจการของบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงิน กล่าวคือ เมื่อมีการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งว่าจะอนุญาตให้มีการฟื้นฟูหรือไม่นั้น จำเป็นที่จะต้องไม่ให้บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายใช้สิทธิดำเนินการใดๆ ต่อบริษัทและทรัพย์สินของบริษัทในทางที่เป็นการขัดขวางต่อการฟื้นฟู ดังนั้น จึงต้องมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ห้ามไม่ให้บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ธรรมดาหรือเจ้าหนี้มีประกันดำเนินการฟ้องร้องลูกหนี้เพื่อบังคับชำระหนี้หรือบังคับเอาแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน หรือฟ้องล้มละลาย รวมตลอดถึงการห้ามการบังคับคดีและหากกำลังดำเนินการบังคับคดีก็ให้หยุดดำเนินการต่อไปด้วย ตามมาตรา ๕๐/๑๒ (๕) นอกจากนี้เจ้าหนี้จะเรียกเอาทรัพย์สินคืนจากบริษัทก็ได้ ตามมาตรา ๕๐/๑๒ (๘) มาตรการนี้จะก่อให้เกิดสถานะหยุดนิ่งซึ่งจำเป็นหากไม่มีมาตรการนี้ โอกาสของการฟื้นฟูจะไม่มี เพราะบรรดาเจ้าหนี้ต่างก็จะใช้สิทธิของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจจะทำให้ไม่มีทรัพย์สินเหลือพอที่จะดำเนินการฟื้นฟู

มาตรา ๕๐/๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในส่วนนี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม ทั้งนี้ ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้พร้อมสำเนาต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งสำเนาคำขอรับชำระหนี้ให้ผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๕๐/๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีหรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

ในกรณีที่หนี้ของลูกหนี้เป็นหนี้ที่มีผู้ค้ำประกัน สิทธิของผู้ค้ำประกันในการยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐/๒๗ วรรคสอง คือ

มาตรา ๕๐/๒๗ วรรคสอง บัญญัติว่า ผู้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ ตามมาตรา ๑๐๑ อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบียดในเวลาภายหลังได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า ถ้าลูกหนี้ร่วมบางคนถูกพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ร่วมคนอื่นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบียดในเวลาที่ตนยื่นคำขอได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

บทบัญญัติในวรรคก่อนให้ใช้บังคับแก่ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันร่วม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกันนี้โดยอนุโลม”

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลูกหนี้มีหน้าที่ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ในสัญญาที่ก่อให้เกิดหนี้ นั้น แต่เมื่อลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวและศาลได้มีคำสั่งรับคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว พระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๕๐/๑๒ ห้ามมิให้มีการดำเนินการใดๆ อันจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีไว้ก่อนแล้วให้งดการพิจารณาไว้ เหตุที่กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้เจ้าหนี้ฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ ก็เพื่อมิให้บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายใช้สิทธิดำเนินการใดๆ ต่อกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางที่เป็นการขัดขวางต่อการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และด้วยเหตุที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวกล่าวคือ มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน ดังนั้น หากไม่มีมาตรการดังกล่าว โอกาสของการฟื้นฟูกิจการจะไม่มีเพราะบรรดาเจ้าหนี้ต่างก็จะใช้สิทธิของตน จนอาจเป็นผลให้ไม่มีทรัพย์สินเหลือพอที่จะดำเนินการฟื้นฟูกิจการ

เหตุผลสำคัญของการฟื้นฟูกิจการ ก็เพื่อเป็นการคุ้มครองการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป กล่าวคือไม่ทำให้เกิดสภาพการว่างงาน ลูกจ้างของบริษัทจำนวนมากไม่ประสบความเดือดร้อน ธุรกิจที่ติดขัดในทางการค้ากับลูกหนี้ก็ไม่ประสบสภาวะชะงักงันในทางเศรษฐกิจ ในสภาพรวมย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเมื่อกิจการของลูกหนี้สามารถดำเนินการต่อไปได้ เจ้าหนี้ทั้งหลายก็จะมีโอกาสได้รับชำระหนี้อย่างเป็นธรรม จึงเห็นได้ว่า มาตรการตามมาตรา ๕๐/๑๒ เป็นเรื่องของลูกหนี้ที่มีการขอฟื้นฟูกิจการโดยเฉพาะไม่เกี่ยวกับบุคคลอื่น เช่น ผู้ค้ำประกันหรือลูกหนี้ร่วมแต่ประการใด

เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามสัญญาเดิม แต่เมื่อกิจการของลูกหนี้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้เพื่อพิจารณาแล้ว เจ้าหนี้ย่อมต้องห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับ

ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แต่อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติล้มละลายฯ ได้ให้ความคุ้มครองเจ้าหนี้ในสิทธิตามสัญญาเดิมดังกล่าว ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐/๒๖ และมาตรา ๕๐/๒๗ กล่าวคือ เจ้าหนี้มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการในมูลหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการได้ และเมื่อเจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนด การให้ความคุ้มครองสิทธิดังกล่าว ยังคงมีอยู่ตลอดไป แม้ภายหลังศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ตามมาตรา ๕๐/๓๕ หรือศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาด ตามมาตรา ๕๐/๓๗

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๖ เมื่อลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้ กล่าวคือ เจ้าหนี้ฟ้องได้ทั้งลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ค้ำประกันผิดนัดหรือไม่ เมื่อมีการฟ้องลูกหนี้และผู้ค้ำประกันให้ชำระหนี้ก็เท่ากับว่า เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิตามมาตรา ๖๘๖ แล้ว และเมื่อพิจารณามาตรา ๖๘๐ วรรคหนึ่ง การเข้ามาค้ำประกันผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ของผู้ค้ำประกัน เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ นั้น เห็นว่า มีผลอย่างสำคัญทำให้เจ้าหนี้ตัดสินใจให้ลูกหนี้กู้ยืมเงิน หรือตัดสินใจกระทำการนิติกรรมอย่างใด ๆ กับลูกหนี้ และเมื่อมีการขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว และเจ้าหนี้ที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินคดีแพ่งกับลูกหนี้ เจ้าหนี้จึงชอบจะใช้สิทธิของตนเองตามสัญญาค้ำประกัน กล่าวคือ ดำเนินการฟ้องผู้ค้ำประกันต่อไป

ผู้ค้ำประกันมีหน้าที่ต่อเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังกล่าวมาแล้วจะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ เพราะในกรณีที่มีการขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เจ้าหนี้ต้องห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้ แต่อย่างไรก็ตามในการฟ้องคดีผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันย่อมมีสิทธิยกข้อต่อสู้ทั้งปวง กล่าวคือ ข้อต่อสู้ของตนเองตามสัญญาค้ำประกัน และสามารถยกข้อต่อสู้ต่างๆ ของลูกหนี้ที่ตนเข้าค้ำประกันขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้

ผู้ค้ำประกันซึ่งได้ชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓ แล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะไถ่เบีย้อาจจากลูกหนี้ เพื่อต้นเงินกับดอกเบี้ยและเพื่อการที่ต้องสูญหายและเสียหายไปอย่างไร ๆ เพราะการค้ำประกันนั้น สิทธิไถ่เบีย้อของผู้ค้ำประกันดังกล่าวได้มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๕๐/๒๗ วรรคสอง และมาตรา ๑๐๑ กล่าวคือ ผู้ค้ำประกันอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไถ่เบีย้อในเวลาภายหลังได้ และเมื่อผู้ค้ำประกันได้ยื่นขอรับชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนด การให้ความคุ้มครองสิทธิดังกล่าวยังมีอยู่ตลอดไป แม้ภายหลังศาลมีคำสั่ง

ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ตามมาตรา ๕๐/๗๕ หรือศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด ตามมาตรา ๕๐/๗๗ ผลก็คือ ผู้ค้ำประกันมีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจต้องชำระ ให้กับเจ้าหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน และแม้ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการเพราะเหตุการฟื้นฟูกิจการ ได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน หรือไม่สำเร็จตามแผน ผู้ค้ำประกันซึ่งได้รับอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ยังมีสิทธิดังกล่าวตามมาตรา ๕๐/๗๕ หรือแม้ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันซึ่งได้รับอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ก็มีสิทธิตามมาตรา ๕๐/๗๗ คือ ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐๔ ถึงมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายฯ

ตามคำร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) บัญญัติให้ศาลงดการพิจารณาคดีในส่วนของลูกหนี้ แต่ไม่ได้ให้งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกัน จึงเป็นบทบัญญัติที่ไม่ให้ความเสมอภาคระหว่างลูกหนี้กับผู้ค้ำประกัน และไม่ให้ความคุ้มครองลูกหนี้ และผู้ค้ำประกันอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งถือว่า เป็นการเลือกปฏิบัติในเรื่องสถานะของบุคคล บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ให้นุคคลมีความเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ประกอบกับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ค้ำประกัน ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ เป็นบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์ให้ความคุ้มครองการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เพราะหากไม่มีบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ลูกหนี้ซึ่งมีหนี้สินล้นพ้นตัว ย่อมไม่มีโอกาสที่จะได้รับการฟื้นฟูกิจการ เพราะบรรดาเจ้าหนี้ต่างก็จะใช้สิทธิของตน จนอาจเป็นผลให้ไม่มีทรัพย์สินเหลือพอที่จะดำเนินการฟื้นฟูกิจการ จึงจำเป็นต้องห้ามมิให้เจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในส่วนของสิทธิและหน้าที่ระหว่างเจ้าหนี้ และผู้ค้ำประกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ผู้ค้ำประกันก็มีสิทธิยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ และของตนเองขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ ซึ่งหากผู้ค้ำประกันต้องชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้แทนลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันย่อมมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้เพื่อคืนเงินกับดอกเบี้ย และเพื่อการที่ต้องสูญหายและเสียหายไป

อย่างไรๆ เพราะการค้ำประกันและสิทธิไต่เบียดังกล่าวของผู้ค้ำประกัน ก็ได้รับความคุ้มครองตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๕๐/๒๗ วรรคสอง และมาตรา ๑๐๑ กล่าวคือ ผู้ค้ำประกันมีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจต้องชำระให้กับเจ้าหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน และแม้ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการเพราะเหตุการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือไม่สำเร็จตามแผน ผู้ค้ำประกันซึ่งได้รับอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ก็ยังมีสิทธิดังกล่าวตามมาตรา ๕๐/๗๕ หรือแม้ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันซึ่งได้รับอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ก็มีสิทธิตามมาตรา ๕๐/๗๗ คือยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐๔ ถึงมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ดังนั้น เมื่อพิจารณากฎหมายทั้งสองฉบับ จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเสมอภาคกันในระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ค้ำประกัน และแม้มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) จะห้ามมิให้เจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ซึ่งเป็นผลให้เจ้าหนี้ต้องฟ้องผู้ค้ำประกันแต่ฝ่ายเดียว อันเป็นสิทธิของเจ้าหนี้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ผู้ค้ำประกันซึ่งได้ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้แทนลูกหนี้ และมีสิทธิไต่เบียดลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็ยังคงได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ให้มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนได้ชำระให้กับเจ้าหนี้รวมทั้งดอกเบี้ยและเพื่อการต้องสูญหายและเสียหายไปอย่างไรๆ เพราะการค้ำประกันนั้น และการให้ความคุ้มครองสิทธิไต่เบียดซึ่งได้รับอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ยังคงมีอยู่ต่อไป แม้ภายหลังศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการเพราะเหตุการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน หรือไม่สำเร็จตามแผน หรือแม้ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของลูกหนี้ผู้ค้ำประกันก็ยังมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ หรือหากการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เป็นผลสำเร็จลูกหนี้ก็จะกลับมามีความสามารถชำระหนี้ได้อันจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันอย่างเสมอกัน ดังนั้นจึงเห็นว่า มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคสาม บัญญัติเรื่อง การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ การกระทำที่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัตินั้น ได้แก่ การปฏิบัติที่แตกต่างกันต่อบุคคลที่มี ฐานะหรือข้อเท็จจริงที่เหมือนกัน เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงของลูกหนี้กับผู้ค้ำประกันในคดีเดียวกัน อันเกิดจากมูลหนี้เดียวกัน จะเห็นได้ว่า การที่จะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งฟื้นฟูกิจการของบุคคลใด บุคคลนั้น จะต้องมีคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๕๐/๓ เพราะหากขาด คุณสมบัติเพียงข้อใดข้อหนึ่งศาลก็จะมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอตามมาตรา ๕๐/๑๐ เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริง ตามคำร้องจึงเห็นได้ว่า ผู้ค้ำประกันในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกันมิได้มีคุณสมบัติตามที่ บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐/๓ จึงต้องถือว่าผู้ค้ำประกันมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันกับลูกหนี้ ที่ศาลมีคำสั่ง ให้รับคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ และงดการพิจารณาคดีของบุคคลเหล่านั้น ดังนั้น การที่ศาลงด การพิจารณาคดีของลูกหนี้ โดยมีได้งดการพิจารณาคดีของผู้ค้ำประกันคนอื่น โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม จึงเห็นว่า มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและ วรรคสาม

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ